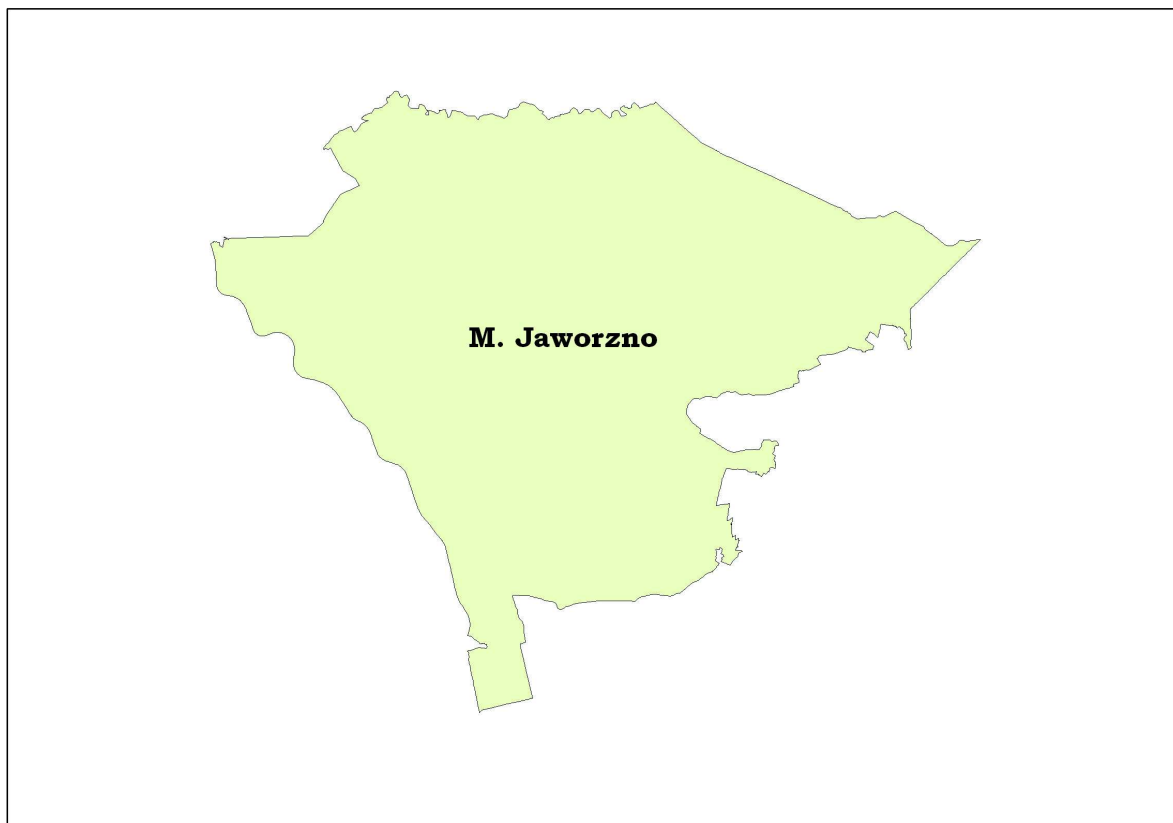

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaworznie

MIASTO JAWORZNO

- Liczba ludności zaopatrywanej w wodę ok. **92000**
- Zaopatrzenie w wodę – zasilanie/ilość rozprowadzanej lub produkowanej wody w m^3/d : woda dystrybuowana przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Jaworzno (SUW „Galmany”, SUW „Dobra”, SUW „Jarosław Dąbrowski”, SUW „Bielany, SUW „Piaskownia MPWiK”) – ok. **17183,9**

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi był sprawowany w 2015 r. przez PPIS w Jaworznie, podobnie jak w latach wcześniejszych, na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2015r., poz. 1412) i ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U.

Nr 123, poz. 858 z 2006 r. z późn. zm.). Podstawą nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi była ocena zgodności z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417 z późn. zm.), oraz w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015 r., poz. 1989.),

Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w 2015 r. każdorazowo oparta była na wynikach badań laboratoryjnych i uwzględniała oszacowanie ryzyka bezpieczeństwa zdrowotnego.

Konsumenci z terenu miasta Jaworzna są zaopatrywani w wodę do spożycia przez lokalnego jej producenta i dystrybutora tj. Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji. Przedsiębiorstwo to produkuje wodę do spożycia w przeważającej mierze własnymi ujęciami (tj. ok. 97,42 % rocznej produkcji ogółem – niżej wymienione). Dodatkowo część wody MPWiK w Jaworznie zakupuje ze źródeł zewnętrznych (niżej wymienione) - w ilości ok. 2,58 % rocznej produkcji ogółem. Liczba mieszkańców Jaworzna zaopatrywanych w wodę przez MPWiK w Jaworznie w 2015 r. wyniosła 92000. Roczna wielkość produkcji wody (własnymi ujęciami) wyniosła ok. 6272113 m³ (tj. ok. 17183,9 m³/d). Roczna ilość wody pochodzącej ze źródeł zewnętrznych w 2015 r. wyniosła ok. 166215 m³ (tj. ok. 455,38 m³/d). Łączna długość sieci wodociągowej wraz z przyłączami wynosi około 605 km.

Woda przeznaczona do spożycia pochodzi z pięciu ujęć podziemnych: „Galmany”, „Dobra”, „Jarosław Dąbrowski”, „Bielany” (działające wyłącznie okresowo), „Piaskownia FUD MEN” (ujęcie zakładowe) oraz jednego ujęcia powierzchniowego – Piaskownia MPWiK.

Woda do spożycia rozprowadzana przez wodociągową sieć rozdzielczą produkowana jest przez 5 miejskich stacji uzdatniania wody działających przy 5 ujęciach podziemnych (wg ewidencji z 31.12.2015 r.), o różnej wydajności:

- SUW „Dobra”: produkcja wody ok. 1700 m³/dobę, liczba ludności zaopatrywanej przez wodociąg ok. 6700, długość sieci wodociągowej zasilanej z tego ujęcia to 120 km; stosowane środki i metody uzdatniania - chemiczna dezynfekcja końcowa podchlorynem sodu.
- SUW „Galmany”: produkcja wody ok. 5900 m³/dobę, liczba ludności zaopatrywanej przez wodociąg ok. 3870, długość sieci wodociągowej zasilanej z tego ujęcia (wraz z siecią „Piaskownia MPWiK”) to 245 km; stosowane środki i metody uzdatniania - chemiczna dezynfekcja końcowa podchlorynem sodu.
- SUW „Jarosław Dąbrowski”: produkcja wody ok. 1100 m³/dobę, liczba ludności zaopatrywanej przez wodociąg ok. 9000, długość sieci wodociągowej zasilanej z tego ujęcia to

90 km, ; stosowane środki i metody uzdatniania - odżelazianie, ozonowanie, chemiczna dezynfekcja końcowa podchlorynem sodu.

- SUW „Bielany”: produkcja wody ok. 250 m³/dobę, liczba ludności zaopatrywanej przez wodociąg ok. 200, długość sieci wodociągowej zasilanej z tego ujęcia to 60 km, ; stosowane środki i metody uzdatniania - chemiczna dezynfekcja końcowa podchlorynem sodu.
- SUW „Piaskownia MPWiK”: produkcja wody ok. 8200 m³/dobę, liczba ludności zaopatrywanej bezpośrednio przez wodociąg ok. 6800, długość sieci wodociągowej zasilanej z tego ujęcia (wraz z siecią „Galmany”) to 245 km, ; stosowane środki do uzdatniania: koagulanty glinowe, ozon, podchloryn sodu, chlorek sodu, węgiel aktywny oraz metody uzdatniania: flokulacja, koagulacja, filtracja, dezynfekcja, sedymentacja, chemiczna dezynfekcja końcowa podchlorynem sodu.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że funkcjonuje dodatkowo tzw. Układ Zbiorników Warpie, gdzie następuje głównie mieszanie wody pochodzącej z ujęcia głębinowego „Galmany” i ujęcia powierzchniowego „Piaskownia” w stosunku 1:1. Tutaj również ma miejsce mieszanie wody ze Zbiorników Warpie i wody od zewnętrznego dostawcy GPW Katowice – Maczki. W sumie woda mieszana ze Zbiorników Warpie trafia do ok. 60 030 mieszkańców.

W 2015 r. podobnie jak we wcześniejszych latach MPWiK w Jaworznie nie było w stanie pokryć w 100% zapotrzebowania mieszkańców na wodę przeznaczoną do spożycia. W związku z czym część wody przeznaczonej do spożycia dla ludności miasta Jaworzna pochodzi spoza nadzorowanego terenu i jest produkowana przez:

- Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. , 41 – 404 Mysłowice, ul. Fabryczna 10 – zaopatruje ok. 200 mieszkańców Osiedla Wysoki Brzeg w Jaworznie, ilość zakupywanej wody to ok. 16364 m³ rocznie, co stanowi ok. 0,25% rocznej produkcji wody ogółem,
- Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S. A., 40 – 026 Katowice, ul. Wojewódzka 19 (Wydział Badania Wody Laboratorium Maczki ul. Wodociągi 4, 41-217 Sosnowiec) – zaopatruje ok. 5000 mieszkańców Jaworzna, ilość zakupywanej wody to ok. 144647 m³ rocznie, co stanowi ok. 2,25% rocznej produkcji wody ogółem,
- Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o., 32 – 500 Chrzanów, ul. Jagiellońska 8 – zaopatruje ok. 200 mieszkańców Jaworzna, ilość zakupywanej wody to ok. 5204 m³ rocznie, stanowi ok. 0,08% rocznej produkcji wody ogółem.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaworznie nadzoruje również wodociąg zakładowy „Piaskownia FUD-MEN” przy ulicy Bukowskiej, należący od 30.04.2014 r. do FUD-MEN Sp. z o. o. Spółka Komandytowa, zaopatrujący w wodę przeznaczoną do spożycia wyłącznie zakład w/w przedsiębiorcy zlokalizowany pod w/w adresem.

W 2015 r. prowadzono kontrole stacji uzdatniania wody, jak również pobierano do badań laboratoryjnych próby wody. Liczba pracowników tego zakładu korzystających z wody w 2015 r. to ok. 70 osób, natomiast wielkość produkcji wody w 2015 r. była niewielka - ok. 10 m³/d. W związku z powtarzającymi się przekroczeniami parametrów fizykochemicznych zarządzający wodociągiem podjął w grudniu 2015 r. decyzję o wyłączeniu go z eksploatacji. Pracownicy Spółki FUD-MEN, przy ul. Bukowskiej 12 w Jaworznie zaopatrywani są w wodę z wodociągu MPWiK Jaworzno.

W 2015 r. skontrolowano wszystkie nadzorowane stacje uzdatniania wody, zarówno zarządzane przez MPWiK, jak i FUD-MEN. Łącznie przeprowadzono 11 kontroli sanitarnych stacji uzdatniania wody dokonując oceny ich stanu sanitarno – technicznego oraz stosowanych technologii uzdatniania. Stan sanitarno – techniczny 4 stacji uzdatniania wody należących do MPWiK w Jaworznie (SUW „Galmany”, SUW „Dobra”, SUW „Jarosław Dąbrowski”, SUW „Piaskowania”) oraz SUW Piaskownia FUD-MEN (ujęcie zakładowe) oceniono jako dobry. Stan sanitarno – techniczny 1 stacji uzdatniania wody (SUW „Bielany”) należącej do MPWiK w Jaworznie oceniono jako dostateczny. Stosowane w w/w stacjach technologie uzdatniania nie zostały ocenione podczas kontroli jako stwarzające zagrożenie zdrowotne.

W 2015 roku, na terenie nadzorowanym przez PPIS w Jaworznie, prowadzono badania stężenia pestycydów w wodzie z ujęć „Jarosław Dąbrowski”, „Galmany”, „Dobra”, „Bielany”, „Piaskownia MPWiK” (1 x w ciągu roku). W monitoringu przeglądowym oznaczano m. in. pestycydy chloroorganiczne, WWA i THM - badania nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych stężeń oznaczanych wskaźników w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W ramach dalszego wzmożonego nadzoru sanitarnego nad jakością wody z ujęcia „Dobra”, w 2015 r. pobrano łącznie 12 badań próbek wody na zawartość metali ciężkich (ołów, cynk, chrom, kadm, rtęć). Próbki w tym zakresie zostały pobrane w 3 punktach monitoringowych (SUW „Dobra” - 4 próbek, Przychodnia Zdrowia w Jaworznie, ul. Zawiszy Czarnego 11 – 4 próbki, Apteka w Jaworznie, ul. Ks. Mroczka 72a – 6 próbek), co pozwoliło na ocenę jakości wody w całej w/w strefie zasilania. Nie stwierdzono przekroczenia zawartości metali ciężkich w pobranych próbkach.

Badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w ramach monitoringu kontrolnego i przeglądownego prowadzono według harmonogramu opracowanego na 2015 r. W 2015 r. na terenie miasta Jaworzna do badań laboratoryjnych pobierano próbki wody w 34 stałych punktach monitoringowych.

W ramach monitoringu kontrolnego, przeglądownego oraz bieżącego nadzoru wykonano badania:

- **114 próbek** wody pod względem fizykochemicznym, w tym **9 próbek** w ramach rekontroli,
- **110 próbek** pod względem mikrobiologicznym, w tym **5 próbek** w ramach rekontroli.

Z powodu przekroczeń parametrów fizykochemicznych łącznie kwestionowano **9 próbek** wody.

Najczęściej przekroczone były następujące parametry: żelazo, mangan, mętność, chlorki. Przekroczenia parametrów żelaza, mętności, manganu i chlorków miało charakter krótkotrwały. Przekroczenia wartości chlorków było efektem wzrostu poziomu zwierciadła wód w utworach karbońskich, natomiast przekroczenia parametrów: mętności, żelaza związane były z wtórnym zanieczyszczeniem warstw wodonośnych oraz sieci dystrybucyjnej.

Z powodu złej jakości mikrobiologicznej kwestionowano **5 próbek** wody.

Wskaźniki przekraczające dopuszczalną normę to:

- *Clostridium perfringens* (łącznie ze sporami)
- *Bakterie grupy coli*
- *Enterokoki (paciorkowce kałowe)*

Ilość pobranych i zakwestionowanych próbek wody do spożycia w 2015 r.

Liczba pobranych próbek wody do badań	Liczba pobranych próbek wody do badań	Liczba kwestionowanych próbek ze względu na parametry			
		fizykochemiczne		mikrobiologiczne	
ogółem	ogółem	ogółem	% próbek	ogółem	% próbek
114	110	9	7,89%	5	4,54%

Każdorazowo w przypadku stwierdzenia przekroczenia badanych parametrów fizykochemicznych lub mikrobiologicznych podmiot odpowiedzialny za zapewnienie odpowiedniej jakości wody przeznaczonej do spożycia był zobowiązany przez PPIS do:

- ustalenia przyczyny powstania zanieczyszczenia,
- podjęcia działań naprawczych mających na celu doprowadzenie jakości wody do wymagań określonych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia i Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015 r., poz. 1989.), w zakresie przekroczonych parametrów,
- poinformowania PPIS w Jaworznie o podjętych i przeprowadzonych działaniach naprawczych.

Po uzyskaniu informacji o przeprowadzonych działaniach naprawczych wykonywane były ponowne badania (rekontrolne) w ramach nadzoru sanitarnego celem potwierdzenia skuteczności tych działań i doprowadzenia jakości wody do obowiązujących wymogów prawnych. W większości przypadków podejmowane działania naprawcze były skuteczne.

W związku z przekroczeniami parametrów fizykochemicznych i mikrobiologicznych w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi w roku 2015 wydano 16 decyzji płatniczych.

W ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez MPWiK w Jaworznie, od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r. pobrano 1785 próbek wody w zakresie monitoringu kontrolnego i przeglądowego. W dużej większości analizowanych przypadków woda spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi i rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015 r., poz. 1989.),

Odnotowane przez MPWiK w Jaworznie przekroczenia dotyczyły pogorszenia jakości wody parametrów fizykochemicznych (ok 2,6%) oraz mikrobiologicznych (ok 1,2%).

Podobnie jak w latach wcześniejszych, również w 2015 r. MPWiK w Jaworznie prowadziło wiele działań naprawczych i modernizacyjnych takich jak np.: remont wodociągu, wymiana sieci wodociągowej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaworznie w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417 z późn. zm.), oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z

2015 r., poz. 1989.) wydał ocenę o przydatności wody do spożycia na terenie miasta Jaworzno w 2015 r.